

Хувьцаа эзэмшигчдийн 2015 оны 04 дүгээр сарын 29-ны өдрийн ээлжит хурлын 05 тоот тогтоолоор дүрэмд оруулсан өөрчлөлтийг тусгаж батлав.

“АРИГ ГАЛ” НЭЭЛТТЭЙ ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН ДҮРЭМ

НЭГ. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 “Ариг гал” компани нь хувьцаа эзэмшигчдийн оруулсан хөрөнгө нь хувьцаанд хуваагдаж, хувьцаа нь үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад бүртгэгдсэн, нийтэд чөлөөтэй арилжаалагддаг нээлттэй хувьцаат компани /цаашид компани/ мөн.
- 1.2 Монгол улсын иргэний хууль, Компанийн тухай хууль, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль бусад холбогдох хууль болон энэхүү дүрмээр компанийн үйл ажиллагааг зохицуулна.
- 1.3. Компанийн оноосон албан ёсны нэрийг:
 - монголоор: “Ариг гал” ХК компани
 - англиар : ””
 - монголоор: “**Ариг гал**”ХК компани
 - англиар: “**Arig gal**” **JS.Com** гэнэ
- 1.4. Компанийн оршин байгаа газрын хаяг: Монгол улс, Улаанбаатар хот. Хан Уул дүүрэг. 15- р хороо. Улаанбаатар-36. Зайсан-18.Өөрийн байранд байрлана.
- 1.5 Компани нь хуулийн этгээдийн бүрэн эрхийг хэрэгжүүлж,үйл ажиллагаа явуулах, гэрээ хэлцэл хийх зэрэг бүх тохиолдолд нээлттэй ХК гэсэн тэмдэглэгээг хэрэглэнэ.
- 1.6 Компани өөрийн албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, тэмдэгтэй байна.
- 1.7 Компани өөрийн бэлгэдэл, барааны тэмдэгтэй байх бөгөөд түүний загварыг Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл /цаашид ТУЗ гэх/ баталж, Оюуны өмчийн газар бүртгүүлсэн байна.
Компанийн бэлгэдэл, барааны тэмдгийг хэрэглэх эрхийг зөвхөн “Ариг гал” компани эдэлнэ.

Хоёр. Компанийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл

- 2.1 “Компанийн хөрөнгө хүчийг зүй зохистой бүрэн дүүрэн хамгийн үр ашигтайгаар ашиглах,нийгэмд хэрэгцээтэй бизнесийг эрхлэх замаар хувьцаа эзэмшигчдийн болон ажиллагчдынхаа эрх ашгийг дээдлэн, компанид шаардлагатай ашгийг нэмэгдүүлэх бүх ажлыг зохион байгуулан Монгол Улсын хөгжилд хувь нэмэр оруулах” нь компанийн эрхэм зорилго мөн.
- 2.2 Компанийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл нь:
 - 2.2.1 Гадаад худалдаа
 - 2.2.2 Худалдааны зуучлал
 - 2.2.3 Бизнесийн зуучлал,
 - 2.2.4 Үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн түрээс,
 - 2.2.5 Үйлдвэрийн болон иргэний барилга байгууламжийн засвар үйлчилгээ хийх, шинэчлэх, барилгын материалын худалдаа,
 - 2.2.6. Үл хөдлөх хөрөнгийн түрээс.
 - 2.2.7 Компанийн үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой хуулиар хориглоогүй бусад бүх ажил, үйлдвэрлэл үйлчилгээ явуулна.

Гурав. Компанийн хувь нийлүүлсэн болон өөрийн хөрөнгө

- 3.1 Компанийн зарласан хувьцаа нэг бүр нь 100 төгрөг (нэг зуун)ийн нэрэлсэн үнэтэй 3479320 (гурван сая дөрвөн зуун далан есөн мянга гурван зуун хорин) ширхэг энгийн хувьцаанаас бүрдэнэ.
- 3.2 Хувьцаа эзэмшигчдийн худалдан авч эзэмшсэн буюу эргэлтэнд гаргасан хувьцааны нэрлэсэн үнийн дүнгээс компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө бүрдэнэ. Компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ нь нэг бүр

нь 100 төгрөгийн нэрлэсэн үнэтэй 3479320 ширхэг энгийн хувьцаа буюу 347932.0 мян.төг (гурван зуун дөчин долоон сая есөн гучин хоёр мянган) байна.

- 3.3 Компани нь гүйлгээнд гаргасан өөрийн хувьцааг эргүүлэн худалдан авсан бол эдгээр хувьцааг халаасны хувьцаа гэж үзэх бөгөөд балансад хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэсэгт нэрлэсэн үнээр хасах тэмдэгтэй харуулна.
- 3.4 Компанийн нийт хөрөнгөнөөс өр төлбөрийг хассан дүнг өөрийн хөрөнгө гэх бөгөөд өөрийн хөрөнгийн дүн нь санхүүгийн тайлан баланс гарах бүрт өөрчлөгдөнө.
- 3.5 Шинээр хувьцаа гаргаж хөрөнгө оруулбал тэр хэмжээгээр компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө болон хувьцааны тоо нэмэгдэнэ.
- 3.6 Цэвэр ашгаас ногдол ашиг хуваарилаад үлдсэн ашгийн хэмжээгээр компанийн өөрийн хөрөнгө болон хувьцааны балансын үнэ нэмэгдэнэ.Хувьцааны тоо өөрчлөгдөхгүй
- 3.7.Алдагдал гарсан,үндсэн ба эргэлтийн хөрөнгийг устгасан, найдваргүй авлагыг данснаас хассан зэрэг тохиолдолд тэр хэмжээгээр компанийн хуримтлагдсан ашиг болон өөрийн хөрөнгө буурах бөгөөд үүнтэй холбогдон хувьцааны балансын үнэ буурна. Хувьцааны тоо болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ өөрчлөгдөхгүй.
- 3.8.Үндсэн ба эргэлтийн хөрөнгийг дахин үнэлж, үнэлгээний зөрүүг бүртгэлд тусгасан тохиолдолд өөрийн хөрөнгө ба хувьцааны балансын үнэ нэмэгдэж, хорогдоно.

Дөрөв. Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх,үүрэг, хариуцлага

- 4.1 Компанийн энгийн болон давуу эрхийн хувьцааг эзэмшсэн этгээд компанийн хувьцаа эзэмшигч болно.
- 4.2 Энгийн хувьцаа эзэмшигч нь дараах эрх эдэлнэ:
 - 4.2.1 Компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал зарлах үед ТУЗ-өөс тогтоосон “бүртгэлийн өдөр” компанийн хувьцааг эзэмшиж байгаа этгээд хуралд оролцож, хэлэлцэж буй бүх асуудлаар өөрийн эзэмшиж буй саналын эрхтэй хувьцаатай хувь тэнцүүлэн санал өгөх,
 - 4.2.2 ТУЗ-өөс ногдол ашиг олгохоор шийдвэрлэсэн үед эзэмшиж буй хувьцаанд ногдох ногдол ашиг авах,
 - 4.2.3 Компанийг татан буулгах үед “Компанийн тухай хууль”-ийн 28 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу өртөлбөрийг барагдуулсны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсанаас олсон орлогоос эзэмшиж буй хувьцааны тоогоор хувь хүртэх,
 - 4.2.4 Компаниас нэмж гаргасан хувьцаа, хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасыг тэргүүн ээлжинд худалдан авах,
 - 4.2.5 Энэ давуу эрхийг “Компанийн тухай хууль”-ийн 38 дугаар зүйлд заасны дагуу хэрэгжүүлэх үүргийг ТУЗ хүлээнэ. Нэмж гаргаж буй хувьцааг тодорхой хөрөнгө оруулагчдад тодорхой гэрээний дагуу эзэмшүүлэхээр гаргаж байгаа тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдэд тэргүүн ээлжинд худалдан авах давуу эрхийг хэрэгжүүлэхгүй байхаар хувьцаа нэмж гаргах асуудлыг шийдвэрлэсэн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар, хуралд оролцож буй саналын эрхийн дийлэнх олонхийг эзэмшигчдийн саналаар шийдвэрлэж болно.
- 4.3 Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар доорх асуудлаар шийдвэр гаргахад эсрэг саналтай байсан , эсвэл санал хураалтад оролцоогүй хувьцаа эзэмшигч бүр өөрийн эзэмшиж буй хувьцааг компанид эргүүлэн авахыг шаардах, Үүнд:
 - 4.3.1 Нийлэх, нэгдэх, хуваах болон хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани болгон өөрчлөх,
 - 4.3.2 Хэлцэл хийхийн өмнөх улирлын сүүлийн балансын активын нийт дүнгийн 25 хувиас дээш зах зээлийн үнэтэй эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийг худалдах, худалдан авах, захиран зарцуулах болон барьцаалахтай холбогдсон хэлцэл хийсэн, компанийн урьд гаргасан энгийн хувьцааны 25 хувиас дээш хэмжээний энгийн хувьцаа, энгийн хувьцаа худалдаж авах эрхийн бичиг болон энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас гаргах зэрэг их хэмжээний хэлцэл хийх,
 - 4.3.3 Компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хязгаарласан нэмэлт өөрчлөлтийг дүрэмд оруулсан, эсхүл ийм агуудгатай компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг батлах,
- 4.4 Нэг хувьцаа эзэмшигч түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн хамт компанийн энгийн хувьцааны 75-аас дээш хувийг эзэмших болсон тохиолдолд бусад хувьцаа эзэмшигчид нь компанид хувьцаагаа эргүүлэн авахыг шаардах эрхтэй. Эргүүлэн худалдаж авах хувьцааны үнийг хөндлөнгийн үнэлгээний байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн ТУЗ тогтооно.
- 4.5 “Компанийн тухай хууль”-ийн 98 дугаар зүйлд заасны дагуу энгийн хувьцаа эзэмшиж буй бүх этгээд нь анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэл, гүйцэтгэх удирдлагын хурлын тэмдэглэл, тушаал шийдвэр болон хууль

тогтоомжоор нийтэд мэдээхийг хориглосноос бусад баримт бичигтэй танилцах, үнэ төлбөртэй хуулбарлан авах эрхтэй.

- 4.6 Энгийн хувьцааны 10 хувиас дээш хувьцаа эзэмшигч нь компанийн аж ахуй, санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудитын шалгалт хийлгэх эрхтэй.
- 4.7 Энгийн хувьцааны 10 хувиас дээш хувийг эзэмшиж буй хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг хуралдуулахаар ТУЗ-д саналаа хүргүүлэх, ТУЗ энэ саналыг үндэслэлгүйгээр хүлээн аваагүй тохиолдолд өөрөө зарлан хуралдуулах эрхтэй.
- 4.8 Компанийн ТУЗ-ийн гишүүн, гүйцэтгэх удирдлагын эрх бүхий албан тушаалтан “Компанийн тухай хууль”-ийн 84.4, 84.5 болон энэ дүрмийн болон энэ дүрмийн 7.2-т заасан үүргээ биелүүлээгүй, удаа дараа зөрчсөнөөс компанид хохирол учруулсан бол хувьцаа эзэмшигч уг албан тушаалтнаар компанид учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.
- 4.9. Компанийн хувьцаа эзэмшигч дараах үүрэгтэй:
 - 4.9.1. Хувьцаа эзэмшигч нь өөрийн нэр, оршин байгаа хаягийн өөрчлөлтөө тухай бүр үнэт цаасны бүртгэл хөтлөх эрх бүхий этгээдэд мэдэгдэх үүрэгтэй. Ийнхүү мэдэгдэх нь хууль болон эрх бүхий байгууллагаас хувьцаа эзэмшигчдэд хүргүүлэхээр тогтоосон мэдээллийг хүлээн авах баталгаа болно.
 - 4.9.2. Компанийн нийт гаргасан хувьцааны хяналтын багцыг буюу нийт гаргасан хувьцааны гуравны нэг болон түүнээс дээш хувийг дангаараа эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран худалдан авч эзэмшихийг хүссэн этгээд Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн дагуу тендер санал зарлах үүрэгтэй.
- 4.10. Компанийн нийт гаргасан хувьцааны 5-аас дээш хувийг дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэйгээ хамтран эзэшсэн этгээд нь “Компанийн тухай хууль”-ийн 99.2-д зааснаар өмчлөх эрх үүссэнээс хойш ажлын 3 хоногийн дотор компанид бичгээр мэдэгдэх үүрэгтэй. Ийнхүү мэдэгдэл ирүүлэх нь компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд асуудал хэлэлцүүлэхээр оруулах тухай энэ дүрмийн 4.7-д заасан эрхээ эдлэх баталгаа болно.
- 4.11. Компани нь хувьцаа эзэмшигчийн өмнөөс хариуцлага хүлээхгүй.
- 4.12 Хувьцаа эзэмшигч нь компанийн хүлээх үүргийг хариуцахгүй бөгөөд гагцхүү эзэмшиж байгаа хувьцааны хэмжээгээр хариуцлага хүлээнэ.

Тав. Компанийн үнэт цаасыг гаргах худалдан авах, эргүүлэн авах

- 5.1 Компани нь гаргасан энгийн хувьцаанаас гадна давуу эрхийн хувьцаа, өрийн бичиг, хувьцаанд хамаарах үнэт цаас гаргаж болно.
- 5.2 Үнэт цаасыг нийтэд санал болгон худалдахаар эсхүл хаалттай хүрээнд тодорхой хөрөнгө оруулагчдад зориулан гаргаж болно. Энгийн хувьцаанаас бусад үнэт цаасыг нийтэд санал болгон гаргахаар, энгийн хувьцааг нэмж гаргахаар шийдвэрлэсэн бол Үнэт цаасын зах зээлийн тухай хуулийн дагуу Санхүүгийн Зохицуулах Хороонд бүртгүүлнэ.
- 5.3 . Зарласан хувьцаанаас гүйлгээд нэмж гаргах асуудлыг ТУЗ шийдвэрлэнэ
- 5.4 Компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээнээс илүүгүй үнийн дүн бүхий өрийн бичиг гаргах асуудлыг ТУЗ шийдвэрлэнэ. ТУЗ-ийн шийдвэрт гаргах өрийн бичгийн тоо, нэрлэсэн үнэ, зориулалт, хүүгийн хэмжээ, хүү төлөх хугацаа, нөхцөл, эргэж төлгдөх хугацаа, эргүүлэн авах үнэ, энгийн хувьцаанд хөрвөх эсэхийг заасан байна.
- 5.5 Хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасаар хөрвөх хувьцааны тоо, нийт гаргасан опционоор худалдах хувьцааны тоо, гүйлгээнд гаргасан хувьцааны тоо зэргийн нийлбэр нь нийт зарласан хувьцааны тооноос илүү байж болохгүй.
- 5.6 Хувьцаа бусад үнэт цаасны үнийг “Компанийн тухай хууль”-ийн 56 дугаар зүйлд заасны дагуу ТУЗ тогтооно.
- 5.7 Компаниас шинээр болон нэмж гаргаж байгаа үнэт цаасны төлбөрийг мөнгө, үнэт цаас, эд хөрөнгийн хэлыэрээр хийж болно.
Үнэт цаасын төлбөрийг мөнгөн бус хэлбэрээр хийж байгаа тохиолдолд үнэлгээг тогтоохдоо ТУЗ нь мэргэжлийн үнэлгээний байгууллагын дүгнэлтийг үндэс болгоно.
- 5.8 Компани нь өөрийн гаргасан үнэт цаасыг эзэмшигчидтэй нь тохиролцсоны үндсэн дээр эсхүл Санхүүгийн Зохицуулах Хороо болон арилжаа эрхлэх байгууллагаас тогтоосон журмын дагуу брокерт захиалга өгөх замаар худалдан авч болно.

- Компани нь энгийн хувьцаанаас бусад үнэт цаасыг бүхэлд нь эсхүл зарим хэсгийг худалдан авч болно. Харин энгийн хувьцааны хувьд тухайн жилд гүйлгээнд байсан нийт хувьцааны 25 хувиас илүүгүй байна.
- 5.9 Компани нь өөрийн гаргасан үнэт цаасыг худалдаж авах шийдвэрийг энгийн хувьцааны 5-аас дээш хувийг худалдаж авахаас бусад тохиолдолд ТУЗ гаргах бөгөөд уг шийдвэртээ худалдаж авах үнэт цаасны төрөл, тоо, үнэ, төлбөр хийх хугацаа, ашиглах журам зэргийг заана.

Зургаа. Компанийн удирдлага

6. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

- 6.1 Компанийн эрх барих дээд байгууллага нь хувьцаа эзэмшигчдийн хурал байна.
- 6.2 Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь ээлжит ба ээлжит бус байна.
- 6.3 Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлыг санхүүгийн жил дууссанаас дөрвөн сарын дотор ТУЗ зарлан хуралдуулна.
- 6.4 Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулахаар шийдвэрлэсэн ТУЗ-ийн хурлаас хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын дарга, тооллогын комиссын дарга гишүүдийг томилно.
Хурал удирдахаар томилогдсон этгээд нь хуралд хүрэлцэн ирэх боломжгүй нь хурал хуралдах үед илэрхий болсон бол хуралд оролцож буй хувьцаа эзэмшигч бүр нэг саналтайгаар, илээр санал хураах замаар хурлын даргыг сонгоно.
- 6.5 Шаардлагатай үед ТУЗ, эсхүл ТУЗ-ийн 2-оос доошгүй хараат бус гишүүн, саналын эрхийн 10-аас доошгүй хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигчдийн санаачилгаар хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг ТУЗ-өөс зарлан хуралдуулах, ТУЗ энэхүү үүргээ хэрэгжүүлээгүй бол тухайн этгээд өөрөө зарлан хуралдуулах эрхтэй.
- 6.6 Дор дурдсан асуудлыг зөвхөн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэж шийдвэрлэнэ:
- 6.6.1 Компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах буюу шинэчилсэн найруулгыг батлах,
- 6.6.2 Нийлэх, нэгдэх, хуваах буюу өөрчлөх хэлбэрээр компанийг өөрчлөн байгуулах,
- 6.6.3 Компанийн өрийг хувьцаагаар солих, нэмж хувьцаа гаргах, түүний тоог тогтоох
- 6.6.4 Компанийн хэлбэрийг өөрчлөх,
- 6.6.5 Компанийг татан буулгах болон татан буулгах комиссыг томилох,
- 6.6.6 Хувьцааг хуваах буюу нэгтгэх,
- 6.6.7 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг сонгох, бүрэн эрхийг нь хугацаанаас нь өмнө дуусгавар болгох,
- 6.6.8 “Компанийн тухай хууль”-ийн 39 дүгээр зүйлд заасны дагуу хувьцаа эзэмшигчдэд хувьцаа, бусад үнэт цаасыг тэргүүн ээлжинд худалдан авах эрх эдлүүлэх эсэх,
- 6.6.9 Компанийн жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаар Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гаргасан дүгнэлтийг хэлэлцүүлэх,
- 6.6.10 “Компанийн тухай хууль”-ийн 11 дүгээр бүлэгт заасан их хэмжээний хэлцлийг хийх тухай шийдвэрийг Төлөөлөн удирдах зөвлөл санал нэгтэй гаргаж чадахгүй тохиолдолд асуудлыг хувьцаа эзэмшигчдийн саналын одлонхиор шийдвэрлэх,
- 6.6.11 “Компанийн тухай хууль”-ийн 12 дугаар бүлэгт заасан сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг батлах,
- 6.6.12 “Компанийн тухай хууль”-д заасны дагуу компани өөрийн гаргасан хувьцааны 5-аас дээш хувийг худалдан авахыг зөвшөөрөх
- 6.6.13 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн тасвийг батлах,
Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэрээр хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр оруулсан бусад асуудал,
- 6.7 Нэг энгийн хувьцаа нэг саналын эрхтэй байна. ТУЗ-ийн гишүүдийг сонгоход санал хураах кулүятив аргыг хэрэглэнэ. Энэ аргыг хэрэглэхдээ тухайн хувьцаа эзэмшигчийн эзэмшиж байгаа хувьцааны тоог ТУЗ-д сонгогдох гишүүний тоогоор үржүүлж саналын эрхийг тоог тодорхойлно. ТУЗ-ийн гишүүнд сонгогдохоор нэр дэвшсэн хүмүүсийн нэрийг саналын хуудсанд оруулахдаа ТУЗ-ийн ердийн болон хараат бус гишүүнд нэр дэвшиж буй хүмүүсийн нэрсийг тус тусад нь жагсаана.
Хувьцаа эзэмшигч нь ердийн болон хараат бус гишүүнд сонгогдохоор нэр дэвшсэн хүмүүст тус тусад нь саналаа өгнө.

- ТУЗ нь 9 (есөн) гишүүнтэй байна. Энгийн гишүүнд нэр дэвшиж буй 1-6 хүртэл тооны хүнд нийт саналынхаа гуравны хоёрыг, хараат бус гишүүнд нэр дэвшиж буй 1-3 хүртэл тооны хүнд нийт саналынхаа гуравны нэгийг өгнө. Энэ хуваарийг зөрчиж санал өгсөн бол саналын хуудсыг хүчингүйд тооцно.
- 6.8 Гишүүн өөрийн төлөөлөх этгээдийн бичгээр олгосон итгэмжлэлийн үндсэн дээр хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцуулж болно. Төлөөлж оролцох этгээд энэ тухайгаа ТУЗ-д хурал эхлэхээс 1 цагаас доошгүй хугацааны өмнө мэдэгдэнэ.
- 6.9 Төлөөлөх тухай итгэмжлэл нь гагцхүү тухайн Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд хүчинтэй .
Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хойшилсон боловч тухайн хурлаар хэлэлцэхээр товловсон асуудал өөрчлөгдөөгүй тохиолдолд итгэмжлэл дараагийн хуралд хүчинтэй хэвээр байна.
- 6.10 Саналын эрхийн 51-ээс дээш хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигчид оролцсоноор хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хүчин төгөлдөр болно.
- 6.11 Хувьцаа эзэмшигчид хурлаас гарах шийдвэрийн төсөлд бичгээр санал ирүүлсэн тохиолдолд түүнийг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцсон гэж үзнэ.
Харин ээлжит бус хуралд хувьцаа эзэмшигчид заавал биечлэн буюу итгэмжлэлээр оролцоно.
- 6.12 Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцогчдын саналын эрхийг дийлэнх олонхиор шийдвэр хүчин төгөлдөр болно.
- 6.13.Хуралд ирүүлсэн саналын хуудас, мөн хувьцаа эзэмшигчийн итгэмжлэлийг хурлыг зарласан өдрөөс эхлэн хурал хуралдах өдрийн хурал эхлэх цаг хүртэл бүртгэнэ. Бүртгэлийг тооллогын комиссын дарга эсхүл түүний томилсон этгээд гүйцэтгэнэ.
- 6.14. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тэмдэглэлийг “Компанийн тухай хууль”-ийн 74 дүгээр зүйлд заасан журмын дагуу хөтөлж, хурал дууссанаас хойш ажлын 15 өдрийн дотор албажуулан гаргаж, хурлын дарга гарын үсэг зурж баталгаажуулна. Хурлын тэмдэглэлийн тус бүр нэг хувийг гарсан шийдвэрийн хамт Санхүүгийн зохицуулах хороо болон үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад баталгаажсанаас хойш ажлын 3 хоногийн дотор хүргүүлнэ.
- 6.15. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар шийдвэрлэх асуудлыг эчнээ санал хураах замаар шийдвэрлэж болно. Харин хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлыг эчнээ санал хураалтаар орлуулж болохгүй.
- 6.16. Эчнээ санал хураалт явуулах шийдвэрийг Төлөөлөн удирдах зөвлөл гаргах бөгөөд шийдвэрт “Компанийн тухай хууль”-ийн 73.3-т заасан асуудлыг тусгасан байна.
- 6.17. Эчнээ санал хураалтаар шийдвэрлэх асуудлыг тусгасан санал хураах хуудсыг саналын хуудсыг хүлээн авах сүүлчийн өдрөөс ажлын 30-аас доошгүй хоногийн өмнө хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хүргэдэг аргаар хувьцаа эзэмшигчдэд хүргүүлэх бөгөөд саналын хуудсыг хүлээн авах, санал тоолох ажлыг Тооллогын комисс хариуцан гүйцэтгэнэ
- 6.18. Саналын хуудсыг хүлээн авснаас хойш ажлын 3 хоногийн дотор санал хураасан дүн, санал хураалтын тайланг тооллогын комисс гаргаж, ТУЗ-д хүргэнэ.
- 6.19. ТУЗ тайланд үндэслэн шийдвэр гаргаж, шийдвэр гарснаас хойш ажлын 7 хоногийн дотор хувьцаа эзэмшигчдэд гарсан шийдвэрийн тухай мэдээллийг хурлын зар мэдээг хүргэдэг аргаар хүргэнэ.

Долоо. Төлөөлөн удирдах зөвлөл

- 7.1 Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралдын чөлөөт цагт компанийн эрх барих байгууллага нь Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл байна.
- 7.2 Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл нь 9 гишүүнтэй байх бөгөөд тэдгээрийн 6 нь ердийн, 3 нь энэ дүрмийн 7.5-д заасан шалгуурыг хангасан хараат бус гишүүн байна.
- 7.3 Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн гишүүдийн бүрэн эрхийн хугацаа нь дараагийн ээлжит хурал хүртэл байна.
- 7.4 Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн гишүүн мэргэжил, ёс зүйн өндөр шаардлага хангасан компанийн эрх ашгийг тэргүүн ээлжинд эрхэмлэдэг этгээд байвал зохино
- 7.5 Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн хараат бус гишүүн нь дараах шалгуурыг хангасан этгээд байна:
- 7.5.1 Дангаараа болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдтэй хамтран компанийн нийт гаргасан хувьцааны 5 болон түүнээс дээш хувийг эзэмшдэггүй
- 7.5.2 Өөрөө эсхүл нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь компанид болон компани оролцогч нь болж байгаа нэгдлийн бусад оролцогч компанид эрх бүхий албан тушаал хашдаггүй
- 7.5.3 Төрийн үйлчилгээнээс бусад төрийн алба хашдаггүй.

- 7.5.4 Өөрөө болон нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь компанийн өнгөрсөн жилийн нийт борлуулалтын 0.1 хувиас дээш хэмжээний үнийн дүн бүхий хэлцлийг компанитай хийж байгаагүй.
- 7.5.5 Компанийн өрсөлдөгч аж ахуйн нэгж болон тийм аж ахуйн нэгжийн харьяалагддаг компанийн нэгдлийн аливаа оролцогч компанийн нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч болон эрх бүхий албан тушаалтан, тэдгээрийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд биш
- 7.5.6. ТУЗ-ийн нэр дэвшүүлэх хороо энэ дүрмийн 7.5-д заасан шалгуурыг хангасан этгээдийн нэрийг хараат бус гишүүнд дэвшүүлнэ. Хараат бус гишүүнд нэрийг нь дэвшүүлж буй этгээд нь өөрөө зөвшөөрлөө бичгээр өгсөн байх бөгөөд энэ дүрмийн 7.5-д заасан шалгуурыг хангаж байгаа гэдгээ албан ёсоор баталгаажуулсан байна. Энэхүү баталгааг хуурамчаар гаргасан нь тогтоогдвол тухайн этгээд ийнхүү хуурамч баталгаа гаргасан талаар олон нийтэд болон Санхүүгийн зохицуулах хороо, үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад мэдээлэх нь ТУЗ-ийн даргын үүрэг байна.
- 7.6 Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл нь гишүүдийнхээ олонхийн саналаар гишүүдийнхээ дотроос ТУЗ-ийн даргыг сонгоно.
- 7.7 Төлөөлөн Удирдах Зөвлөл нь “Компанийн тухай хууль” болон энэ дүрмээр хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрхэд хамааруулснаас бусад дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:
- 7.7.1 Компанийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл, стратеги, энэ дүрэмд заагаагүй үйл ажиллагааны чиглэлийг тогтоох,
- 7.7.2 Компанийн жил бүрийн бизнес төлөвлөгөө, төсвийг батлах,
- 7.7.3 Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит болон ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулах, эчнээ санал хураалт явуулах шийдвэр гаргах;
- 7.7.4 Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэх асуудал, саналын эрхтэй Хувьцаа эзэмшигчдийг тодорхойлох бүртгэлийн өдөр болон Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулахтай холбогдох бусад асуудлыг шийдвэрлэх,
- 7.7.5 Компанийн жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаарх дүгнэлт болон цаашид авах арга хэмжээний талаар санал боловсруулж, Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулах,
- 7.7.6 “Компанийн тухай хууль”-ийн 56 дугаар зүйлд заасны дагуу эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн эрхийн зах зээлийн үнийг тогтоох,
- 7.7.7 Компанийн гүйцэтгэх захирлыг сонгох, өөрчлөх, бүрэн эрхийг тогтоох,
- 7.7.8 Компанийн гүйцэтгэх захиралтай байгуулах гэрээний нөхцөл олгох шагнал, урамшуулал, хариуцлагын хэмжээг тогтоох,
- 7.7.9 Компанийн аудиторыг сонгож, түүнтэй хийх гэрээний нөхцлийг тогтоох,
- 7.7.10 Ногдол ашгийн хэмжээ болон түүнийг төлөх журмыг тодорхойлох
- 7.7.11 ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны болон компанийн сайн засаглалын зарчмуудыг хэвшүүлэхтэй холбоотой Монголын компанийн засаглалын кодекст заасан бусад дотоод журмуудыг батлах,
- 7.7.12 Зарласан хувьцааны тоо, төрөлд багтаан хувьцааг гүйлгээнд гаргах шийдвэр гаргах
- 7.7.13 Өөрийн гаргасан хувьцаа бусад үнэт цаасыг эргүүлэн болон худалдан авах шийдвэр гаргах
- 7.7.14 Компанийн салбар төлөөлөгчийн газрыг байгуулах, тэдгээрийн дарга, захирлыг томилох;
- 7.7.15 Компанийг өөрчлөн байгуулах талаар Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх,
- 7.7.16 “Компанийн тухай хууль”-ийн 11 дүгээр бүлэгт заасны дагуу их хэмжээний хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгох,
- 7.7.17 “Компанийн тухай хууль”-ийн 13 дугаар бүлэгт тодорхойлсон сонирхлын зөрчил бүхий этгээдтэй хэлцэлхийх зөвшөөрөл олгох,
- 7.7.18 Эрх бүхий албантушаалтнаас компанид учруулсан хохирлын талаар нэхэмжлэл гаргах;
- 7.7.19 Гадаад, дотоодын байгууллага, аж ахуйн нэгжтэй хамтран ажиллах, хувь нийлүүлэн хөрөнгө оруулах, компанийн хөрөнгөөр барьцаалах, баталгаа гаргах;
- 7.8. ТУЗ-ийн хурлын шийдвэр нь тогтоол байна. Тогтоолд ТУЗ-ын дарга гарын үсэг зурж баталгаажуулна. ТУЗ албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, тэмдэгтэй байж болно.
- 7.9. ТУЗ-ийн хурлыг ТУЗ-ийн дарга, түүний гишүүд, компанийн гүйцэтгэх захирал болон дотоод хяналтын алба, хараат бус аудитийн байгууллагын санаачилга, шаардлагаар хуралдуулна. ТУЗ эчнээ санал хураалтаар шийдвэр гаргаж болно.
- 7.10 ТУЗ-ын хурлыг ТУЗ-ийн дарга удирдана. Зөвлөлийн дарга оролцох боломжгүй тохиолдолд түүний томилсон ТУЗ-ийн аль нэг гишүүн хурлыг удирдана. ТУЗ-ийн дарга аливаа этгээдийг томилоогүй бол хуралд

- оролцож байгаа хамгийн ахмад гишүүн хурлыг удирдана. ТУЗ-өөс тодорхой асуудлыг шийдвэрлэх эрхийг аль нэг Хороонд олгож болно. Эрхийн хэрэгжилтийг ТУЗ-д заавал танилцуулна.
- 7.11 ТУЗ-ийн гишүүдийн дийлэнх олонхи оролцсоноор хурал хүчин төгөлдөр болох бөгөөд хуралд оролцож буй гишүүдийн дийлэнх олонхийн саналаар шийдвэр хүчин төгөлдөр болно. Харин их хэмжээний хэлцэл хийх шийдвэрийг ТУЗ-ийн бүх гишүүд санал нэгтэй гаргана.
- 7.12 Тухайн шийдвэрлэж байгаа асуудлаар ТУЗ-ийн зарим гишүүд санал өгөх эрхгүй байвал шийдвэрийг саналын эрхтэй гишүүдийн дийлэнх олонхийн саналаар шийдвэрлэнэ. Гишүүдийн санал тэнцсэн тохиолдолд даргын саналаар асуудлыг шийдвэрлэнэ.
Гишүүн эсрэг саналтай байвал түүнийгээ хурлын тэмдэглэлд тэмдэглүүлэх эрхтэй.
- 7.13. ТУЗ-ийн гишүүн удаан хугацаагаар үүргээ хэрэгжүүлж чадахгүй болсон, нас барсан тохиолдолд орлох гишүүнийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдах хүртэл ТУЗ-ийн Нэр дэвшүүлэх хороо түр томилно. Түр томилогдсон гишүүн нь хараат бус гишүүнд тавих энэ дүрмийн 7.5-д заасан шаардлагыг хангасан байна. Хараат бус гишүүнд нэр дэвшсэн боловч сонгогдож чадаагүй гишүүдийн дотроос нөхөн сонгох асуудлыг тэргүүн ээлжинд авч үзэх ёстой.
- 7.14. ТУЗ-ийн гишүүдийн тоо нь тогтоосон нийт гишүүдийн тооноос 2 дахин бага болсон тохиолдолд компани нь 3 сарын дотор ТУЗ-ийн гишүүдийг сонгохоор хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг хуралдуулна.
- 7.15. ТУЗ-ийн гишүүд нь зохих хэмжээний урамшуулал авах бөгөөд түүнийг хувьцаа эзэмшигчдийн хулаас тогтооно.
- 7.16. ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг үр өгөөжтэй байлгахын тулд, Нэр дэвшүүлэх, Аудитийн болон цалин урамшууллын хороог байгуулна. Эдгээр хороодын гишүүдийн гуравны хоёроос доошгүй нь хараат бус гишүүд байна.
- 7.17. ТУЗ-ийн аудитийн хорооны дарга нь хараат бус гишүүн байх бөгөөд санхүү, бүртгэл, эрсдэлийн удирдлагын чиглэлээр мэргэшсэн байна.
- 7.18. ТУЗ-ийн аудитийн хороо нь дараах чиг үүрэгтэй байна:
- 7.18.1 Компанийн НББ-ийн бодлого болон НББ нь ОУНББ-ийн болон үндэсний стандартад нийцсэн байдал, дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагаанд болон бүртгэл, бусад тайлангийн мэдээллийг үнэн бодит байдалд хяналт тавих,
- 7.18.2 Компанийн үйл ажиллагаа нээлттэй, ил тод байгаа эсэх, хууль болон эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон мэдээллийг нийтийн хүртээл болгож байгаа байдалд хяналт тавих
- 7.18.3 Дотоод хяналтын албаны удирдлага, ажилтныг томилох, цалин урамшууллын талаарх гүйцэтгэх удирдлагын саналыг хянах, ТУЗ-д танилцуулах
- 7.18.4 Хөндлөнгийн аудитийн байгууллагыг сонгох, түүний ажлын хөлсний хэмжээг тогтоох талаар санал боловсруулах, Хорооны чиг үүрэгт хамаарах асуудлаар шалгалт хийж дүгнэлт гаргах талаар хөндлөнгийн аудитийн байгууллагад чиглэл өгөх, /Чухам ямар чиглэлээр шалгалт хийж, дүгнэлт гаргасан байх талаар аудитийн байгууллагатай байгуулах гэрээнд тусгах замаар энэ эрхээ хэрэгжүүлнэ/
- 7.18.5 Их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэлд хяналт тавих,
- 7.18.6 ТУЗ-өөс үүрэг болгосон бусад асуудал
- 7.19. ТУЗ-ийн нэр дэвшүүлэх хороо нь дараах чиг үүрэгтэй:
- 7.19.1. ТУЗ-ийн гишүүн болон гүйцэтгэх удирдлагад нэр дэвшигчид тавих шаардлагыг тодорхойлж, ур чадвар, мэдлэг боловсрол, ажлын туршлага зэргийг үнэлэх шалгуурыг тогтоох
- 7.19.2. ТУЗ-ийн болон үйцэтгэх удирдлагад нэр дэвшигч нь ур чадвар, мэдлэг боловсрол, ажлын туршлага, хараат бус гишүүний хувьд энэ дүрмийн 7.5-д заасан шалгуурыг хангаж байгаа эсэх талаар дүгнэлт гаргах
- 7.19.3. ТУЗ-д нэр дэвшигчийг сонгон шалгаруулж, хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд шууд нэр дэвшүүлж, саналын хуудсанд нэрийг нь оруулна
- 7.19.4 ТУЗ-ийн болон гүйцэтгэх удирдлагын эрх бүхий албан тушаалтны үйл ажиллагаанд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх
- 7.19.5. Гүйцэтгэх захиралтай байгуулах гэрээний нөхцөлийг тодорхойлох;
- 7.19.6. ТУЗ-ийн гишүүдээс бусад эрх бүхий албан тушаалтны ажил үүргийн гүйцэтгэлд гүйцэтгэх захирлаас өгсөн үнэлгээнд дүгнэлт гаргах;
- 7.19.7 ТУЗ-д нэр дэвшсэн аливаа этгээдийн нэрийг саналын хуудсанд оруулах эсэх тухай асуудлыг хэлэлцэхдээ тухайн этгээд нь дараах нөхцөл байдлыг хянах үүрэгтэй:

- 7.19.7.1 Компанийн ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд заасан ТУЗ-ийн гишүүнд тавигдах ур чадвар, мэдлэг боловсрол, ажлын туршлагын талаарх шаардлагыг хангаж байгаа эсэх;
- 7.19.7.2 Жил бүрийн хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаа хуралдуулаагүй, эсхүл зохих журмын дагуу хуралдуулаагүйгээс бүрэн эрх нь дуусгавар болсон ТУЗ-д ажиллаж байсан эсэх;
- 7.19.7.3. Өмнө нь компанийн ТУЗ-ийн гишүүнээр ажиллаж байсан этгээдийн нэрийг дахин дэвшүүлж байгаа бол ТУЗ-ийн гишүүний хувьд үүргээ зохих ёсоор хэрэгжүүлсэн эсэх;
- 7.19.7.4.Компанийн засаглалын чиглэлээр сургалтад хамрагдаж гэрчилгээ авсан эсэх;
- 7.20. Дор дурдсан этгээд ТУЗ-ийн гишүүн байхыг хориглоно:
 - 7.20.1 Урьд нь авилгалын хэрэгт шийтгэгдэж байсан;
 - 7.20.2 Өмнө нь дампуурсан хуулийн этгээдийн эрх бүхий албан тушаалд ажиллаж байсан;
 - 7.20.3 Жил бүрийн хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаа хуралдуулаагүй, эсхүл зохих журмын дагуу хуралдуулаагүйгээс бүрэн эрх нь дуусгавар болсон ТУЗ-ийн гишүүн байсан бөгөөд ийнхүү бүрэн эрх нь дуусгавар болсоноос хойш 3 жил өнгөрөөгүй байгаа;
 - 7.20.4 Санхүүгийн зохицуулах хороо болон арилжаа эрхлэх байгууллагаас 2 болон түүнээс дээш удаа захиргааны хариуцлага хүлээж байсан.
- 7.21. Цалин урамшууллын хороо нь дараах чиг үүрэгтэй:
 - 7.21.1.Эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшууллын талаар баримтлах бодлогыг батлах, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавих;
 - 7.21.2. Эрх бүхий албан тушаалтанд олгох цалин урамшууллын дээд хязгаарыг тогтоох, тогтоосон хэмжээнд багтаан цалин урамшуулал олгох санал бооловсруулах;
 - 7.21.3. Компанийн цалин урамшууллын системийн зорилгыг тодорхойлж, үр дүнг үнэлэх.
- 7.22. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргаар ТУЗ-ийн даргын санал болгосон этгээдийг ТУЗ томилно.ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргаар ажиллах этгээд нь компанийн засаглалын асуудлаар сургалтад хамрагдаж гэрчилгээ авсан байна.Нарийн бичгийн даргын эзгүйд түүнийг орлох этгээдийг ТУЗ-ийн дарга томилно.

7.23. ТУЗ-ийн дарга нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ.

- 7.23.1. ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, түүний хурлыг хуралдуулах, даргалах, хурлын тэмдэглэлийг хөтлүүлж хяналт тавих, үнэн зөвийг хариуцах,
- 7.23.2. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын болон ТУЗ-ийн шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих
- 7.24.3. Хувьцаа эзэмшигчдийн жил бүрийн ээлжит хурлын бэлтгэлийг энэ дүрэмд заасны дагуу хангаж байгаа эсэхэд хяналт тавих, жил бүрийн хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурал хуралдуулах тухай ТУЗ-ийн шийдвэрийг гаргасан байх асуудлыг ТУЗ-ийн дарга биечлэн хариуцна.

7.24. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь дараах чиг үүрэгтэй байна:

- 7.24.1.Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын болон ТУЗ-ийн бичиг хэргийг хариуцан хөтлөх, хувьцаа эзэмшигчид мэдээлэл хүргэх;
- 7.24.2. Хувьцаа эзэмшигчдийн болон ТУЗ-ийн хурлын бэлтгэлийг хангах холбогдох мэдээ лэл, бичиг баримтыг бэлтгэх, тэдгээрийг болон хурлын зарыг хүргэх ажлыг зохион байгуулах;
- 7.24.3. Хувьцаа эзэмшигчдийн болон ТУЗ-ийн хурлын тэмдэглэл хөтлөх, гарах шийдвэрийг зохих журмын дагуу баталгаажуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавьж, ТУЗ-ийг мэдээл лээр хангах
- 7.24.4. Хувьцаа эзэмшигчид, ТУЗ, гүйцэтгэх удирдлага болон бусад оролцогч талуудын үйл ажиллагааны уялдааг хангах ажлыг зохион байгуулах
- 7.24.5. ТУЗ-ийн дотоод ажлыг хариуцан зохицуулах
- 7.24.6. Хувьцаа эзэмшигчид болон эрх бүхий сонирхогч этгээд Компанийн тухай хууль болон энэ дүрмээр тогтоосон мэдээлэл авах эрхээ хэрэгжүүлэх боломж олгох
- 7.25. **ТУЗ-ийн хараат бус гишүүд** нь бусад гишүүдтэй адил эрх, үүрэгтэй байхаас гадна **дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:**
 - 7.25.1. ТУЗ, гүйцэтгэх удирдлагын шийдвэр нь хууль тогтоомж, компанийн дүрэм болон холбогдох дотоод журмуудад нийцэж байгаа эсэх, компнийн эрх ашигт сөргөөр нөлөөлж байгаа эсэхэд хяналт тавих, ийм зөрчилтэй шийдвэр гаргахаас сэргийлэх, гаргасан бол зөрчлийг арилгахыг шаардах, шаардлагыг эс биелүүлбэл асуудлыг ТУЗ-д тавьж хэлэлцүүлэх

- 7.25.2. Компанийн үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах талаар гүйцэтгэх удирдлагад үүрэг өгч хэрэгжилтийг хянах, холбогдох этгээдээс шаардах
- 7.25.3. Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд биечлэн оролцож, ТУЗ-ийн шидвэрийн талаар зарчмын зөрүүтэй байр суурьтай байсан бол энэ тухайгаа мэдээлж, хувьцаа эзэмшигч дийн асуултад хариулах

7.26 . Гүйцэтгэх захирал

- 7.26. Компанийн гүйцэтгэх захирал нь энэ дүрэм болон ТУЗ-тэй байгуулсан гэрээнд заасан эрх хэмжээний хүрээнд компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдана.
- 7.27. ТУЗ нь компанийн гүйцэтгэх захирлыг томилж, түүнтэй байгуулах гэрээний нөхцөл, үүний дотор гүйцэтгэх захирлын эрх, үүрэг, хариуцлагын хэмжээ, хязгаар, хариуцлагаас чөлөөлөх үндэслэл, цалин урамшуулал зэргийг батлах бөгөөд гэрээнд ТУЗ-ийг төлөөлөн дарга гарын үсэг зурна.
- 7.28. Гүйцэтгэх захирал нь ТУЗ-ийн гишүүн байж болно. Харин ТУЗ-ийн дарга байхыг хориглоно.
- 7.29. Гүйцэтгэх захирал нь ТУЗ-өөс олгосон эрх хэмжээний хүрээнд компанийн нэрийн өмнөөс хэлцэл хийх, гэрээ байгуулах зэрэг Монгол улсын “Компанийн тухай хууль” болон энэ дүрэмд заасан бүрэн эрхийг итгэмжлэлгүйгээр хэрэгжүүлнэ. ҮҮНД::
- 7.29.1. Компанийн стратеги, үйл ажиллагааны чиглэлийн талаар санал, жил бүрийн бизнес төлөвлөгөөний төсөл боловсруулж, ТУЗ-ийн хуралд оруулж батлуулан хурлын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна;
- 7.29.2. Хараат болон охин компани, салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах, тэдгээрийн заөхирлуудыг томилох саналыг ТУЗ-д оруулж батлуулан, тэдэнтэй компанийг төлөөлөн хөдөлмөрийн ба үр дүнгийн гэрээ байгуулна.;
- 7.29.3. Компанийн хөрөнгийг ТУЗ-өөс тогтоосон эрх хэмжээний хүрээнд захиран зарцуулна;
- 7.29.4. Компанийн дотоод журмыг батална;
- 7.29.5. Өөрийн эрх хэмжээний хүрээнд тушаал гаргана;
- 7.29.6. Компанийг төлөөлж гадаад, дотоодын байгууллага, хүмүүстэй харилцаж, ТУЗ-ийн өгсөн чиглэлийн дагуу гэрээ, хэлэлцээр байгуулна;
- 7.29.7. Компанийг төлөөлж итгэмжлэл олгоно;
- 7.29.8. Компанийн ажиллагсдын хөдөлмөрийн сахилга бат, хөдөлмөр хамгаалалтын дэг журмын хэрэгжилт, технологийн горимын хэрэгжилт болон аж ахуй санхүүгийн үйл ажиллагаа, хөрөнгө зарцуулалт, ашиглалтад хяналт тавих дотоод хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх;
- 7.29.9. Монгол улсын хууль, тогтоомж болон ТУЗ-ийн тогтоолын биелэлтийг зохион байгуулна;
- 7.29.10. Компанийн бүтэц, зохион байгуулалтын талаар санал боловсруулж, ТУЗ-өөр батлуулан, ажлын байрны шаардлагыг тогтоон уг шаардлагад нийцсэн ажилтан, албан хаагчдын баг бүрдүүлэх;
- 7.29.11. Компанийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна;
- 7.29.12. Хувьцаа эзэмшигчдийг ТУЗ-ийн хурлын шийдвэр, компанийн санхүүгийн тайлантай танилцах боломжоор хангана;
- 7.29.13. Компанийн улирал, жилийн үйл ажиллагааны талаар ТУЗ-ийн хуралд тайлан тавьж хэлэлцүүлнэ. Энэхүү тайланд тухайн хугацаад хийсэн гэрээ, хэлцлийн дотор компанийн аль нэг эрх бүхий албан тушаалтны хувьд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл байсан эсэх, байсан бол тухайн хэлцлийг “Компанийн тухай хууль”-ин 92 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу хийсэн эсэх тухай асуудлыг заавал тусгана;
- 7.30. ТУЗ нь гүйцэтгэх захирлыг албан тушаалаас нь хэдийд ч чөлөөлөх эрхтэй. Түүнийг чөлөөлсөн тохиолдолд шинээр гүйцэтгэх захирлыг сонгох хүртэл ТУЗ-өөс томилсон этгээд захирлын үүргийг түр гүйцэтгэнэ;
- 7.31. Гүйцэтгэх захирал нь ТУЗ-ийн бүрэн эрхэд хамаарах асуудлыг хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэхээр ТУЗ-ийн хурал хуралдуулах тухай саналыг ТУЗ-ийн дарга болон гишүүнд гаргаж болно. Энэхүү саналыг гаргахдаа хэлэлцүүлэх асуудлын талаарх танилцуулга, гарах шийдвэрийн төсөл зэргийг хүргүүлнэ.

Найм Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, тэдгээрийн хариуцлага

- 8.1 ТУЗ-ийн дарга гишүүд, гүйцэтгэх захирал, хараат болон охин компаниудын захирлуудыг компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд тооцно.
- 8.2 Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь дараах үүрэгтэй:

- 8.2.1. "Компанийн тухай хууль", энэхүү дүрэм, ТУЗ-өөс баталсан дотоод жуамрд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд ажиллаж, компахнийн эрх ашгийг дээдлэх зарчмыг баримтална.
- 8.2.2. ТУЗ-ийн зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд компанийн нууцад хамаарах мэдээ, тайлан, гэрээ, эрхийн холбогдолтой материалыг гуравдагч этгээдэд дамжуулах болон хувийн ашиг сонирхлын төлөө ашиглахгүй.
- 8.2.3 Шийдвэр гаргах, шийдвэр гаргах ажиллагаад оролцохдоо холбогдох бүх мэдээллийг бүрэн судалж, шийдвэрийн үндэслэлд бүрэн итгэлтэй байх
- 8.2.4 Шийдвэр гаргахдаа сонирхлын зөрчлөөс зайлсхийж, сонирхлын зөрчил үүссэн бол энэ тухайгаа заавал мэдэгдэж, шийдвэр гаргахад оролцохгүй байх
- 8.2.5. Өөрийн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхдээ гуравдагч этгээдээс бэлэг урамшуулал авахгүй, аливаа хэлбэрээр нөлөөнд автахгүй байх
- 8.2.6. Эрх бүхий албан тушаалд томилогдсоноос хойш 10 хоногийн дотор өөрийн нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн нэрсийн жагсаалтыг ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргад өгөх бөгөөд уг жагсаалтад гарсан өөрчлөлтийн талаар өөрчлөлт гарсанаас хойш 10 хоногийн дотор мэдэгдэж байна.
- 8.3. Албан тушаалаас өөрчлөгдсөнөөс хойш 3 жилийн хугацаанд энэ дүрмийн 8.8.2-т заасан үүргийг хүлээнэ.
- 8.4. Албан тушаалтан энэ дүрмийн 8.2 болон 8.3-т заасан үүргээ хэрэгжүүлээгүй, удаа дараа зөрчсөн, мөн тэдгээрийн дор дурьдсан үйлдэл, эс үйлдлийн улмаас компани, хувьцаа эзэмшигчид болон зээлдүүлэгчид бусад оролцогч талуудад хохирол учруулсан бол учруулсан хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр хариуцан барагдуулна.
- 8.4.1. Компанийн нэрийг хувийн сонирхлоор ашигласан
- 8.4.2. Хувьцаа эзэмшигч, зээлдүүлэгч, бусад оролцогчдод хуурамч мэдээлэл өгсөн
- 8.4.3. Эрх бүхий этгээдэд мэдээлэл өгөх үүргээ биелүүлээгүй
- 8.4.4. "Компанийн тухай хууль"-ийн 97 дугаар зүйлд заасан компанийн баримт бичгийг зохих журмын дагуу хадгалаагүй
- 8.5. Компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд хариуцлага хүлээлгэх, хариуцлагын хэмжээг тогтоох асуудлыг ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам, эрх бүхий албан тушаалтантай байгуулсан хөдөлмөрийн гэрээ, компанийн дотоод журмын дагуу шийдвэрлэх ба боломжгүй бол шүүхээр шийдвэрлүүлнэ. Хариуцлагыг "Компанийн тухай хууль"-ийн 85 дугаар зүйлд заасны дагуу хүлээлгэнэ.

Ес. Компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаа, бүртгэл, тайлан, Ногдол ашгийг хуваарилалт

9.1 Компанийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлан

- 9.1.1 Компани нь хуулиар тогтоосон журмын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтлөн санхүүгийн тайлан гаргаж, Хувьцаа эзэмшигч болон эрх бүхий бусад этгээдэд танилцуулна.
Санхүүгийн Зохицуулах Хороо болон Хөрөнгийн биржээс тогтоосон нэмэлт мэдээллийг санхүүгийн тайлангийн хамт дээрх газруудад зохих хугацаанд нь хүргүүлэн нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй.
- 9.1.2 Компанийн санхүүгийн жилийн эхлэх хугацаа 1 дүгээр сарын 1, дуусах хугацаа 12 дугаар сарын 31 байна.
- 9.1.3 Компани нь нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлан болон эрх бүхий байгууллагын журмаар тогтоосон мэдээ, тайлангийн үнэн зөвийг компанийн гүйцэтгэх захирал хариуцна. Санхүүгийн мэдээллийн үнэн зөвийг ерөнхий нягтлан бодогч гүйцэтгэх захиралтай хамтран хариуцна.

9.2 Компанийн санхүүгийн болон бусад бүртгэл тайлан

- 9.2.1 Компани нь дор дурдсан бүртгэлийг заавал хөтлөх бөгөөд бүртгэлийг үнэ зөв, бүрэн хөтлөх, холбогдох бичиг баримтыг зохих журмаар хадгалах үүргийг гүйцэтгэх захирал хариуцна. Үүнд:
- 9.2.1.1 Үнэт цаас эзэмшигчдийн бүртгэл. Энэхүү бүртгэлд үнэт цаас эзэмшигчийн нэр, хаяг, холбоо барих утас, цахим шуудангийн хаяг, эзэмшиж буй үнэт цаасны төрөл, тоо зэрэг мэдээллийг тусгасан байх бөгөөд энэхүү бүртгэлийг үнэт цаасны хадгаламжийн байгууллагатай гэрээ байгуулан хөтлүүлнэ.;
- 9.2.1.2. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын болон хурлыншийдвэр, хуралд зориулан хувьцаа эзэмшигчдэд тараасан материал, хувьцаа эзэмшигчдээс хурлаар хэлэлцэх асуудлын талаар ирүүлсэн саналын бүртгэл. Хурал, хурлын шийдвэрийн бүртгэлд хурал хийсэн байр, он, сар, өдөр, хурлын дарга, тэмдэглэл хөтөлсөн этгээдийн овог, нэр, гишүүдийн ирц, хэлэлцсэн асуудал, шийдвэр;
- 9.2.1.3 ТУЗ-ийн хурал, хурлын шийдвэрийн бүртгэл;
- 9.2.1.4. Компанийн дүрэм, түүнд орсон өөрчлөлтийн бүртгэл.

- 9.2.1.5. Компанийн болон эрх бүхий албан тушаалтны нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн бүртгэл
- 9.2.1.6. Компанийн хувьцааны 5 болон түүнээс дээш хувийг эзэмшиж байгаа этгээдийн бүртгэл
- 9.2.1.7. Төрийн эрх бүхий хяналт, зохицуулалтын байгууллагад хүргүүлсэн мэдээ, тайлан гийн бүртгэл
- 9.2.1.8. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал, ТУЗ, гүйцэтгэх удирдлагаас баталсан компанийн засаглалын, хөдөлмөрийн, цалин урамшууллын, хөдөлмөр хамгааллын гэх мэт дотоод журам, зааврын бүртгэл
- 9.2.1.9. Компанийн санхүүгийн тайланд болон ТУЗ, гүйцэтгэх удирдлага, эрх бүхий бусад этгээдийн хүсэлтээр хийсэн аудитийн шалтгалтын тайлангийн бүртгэл
- 9.2.1.10. Компанийн бусадтай байгуулсан гэрээ, хэлцлийн бүртгэл
- 9.2.1.11. ТУЗ болон гүйцэтгэх захирлын шийдвэрээр тогтоосон бусад бүртгэл
- 9.3. Компани энэхүү дүрмийн 9.2-т заасан бүртгэлтэй холбогдох үндсэн бичиг баримт болон дор заасан бичиг баримтыг хадгална. Үүнд:
 - 9.3.1. Компанийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, тусгай зөвшөөрлүүд, лиценз
 - 9.3.2. Компанийн өмчлөл болон эзэмшилд байгаа эд хөрөнгө болон эд хөрөнгийн эрхийг нотлох баримт
 - 9.3.3. Анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн баримт
 - 9.3.4. Салбар төлөөлөгчийн газрын дүрэм
 - 9.3.5. Гүйцэтгэх удирдлагын хурлын тэмдэглэл, тушаал, шийдвэр
 - 9.3.6. Ажилтнуудын ажлын байрны тодорхойлолт
- 9.4. Энэ дүрмийн 9.2 болон 9.3-д заасан бичиг баримтыг 5 жил хадгалаад архивт шил жүүлнэ. Харин компанийн дүрэм, хүчин төгөлдөр гэрээ, тусгай зөвшөөрөл зэргийг байнга хадгална.
- 9.5. Компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн хуульд заасан журмын анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, улирал, жилийн санхүүгийн тайлан гаргана.
- 9.6. Санхүүгийн тайланд дараах үндсэн бүрдэл хэсгүүд заавал орсон байна. Үүнд:
 - 9.6.1. Баланс;
 - 9.6.2. Орлогын, үр дүнгийн тайлан;
 - 9.6.3. Мөнгөн гүйлгээний тайлан;
 - 9.6.4. Хуримтлагдсан ашгийг тайлан;
 - 9.6.5. Нэмэлт, тайлбар, тодруулга;
 - 9.6.6. Тухайн тайлангийн хугцаанд хийгдсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчил бүхий хэлцлийн жагсаалт, нэр төрөл, үнийн дүнгийн хамт;
 - 9.6.7. Эрх бүхий албан тушаалтанд олгосон цалин урамшууллын дүн, албан тушаалтан бүрээр нэрээр
 - 9.6.8. Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тогтоосон нэмэлт мэдээлэл, тайлбар, тодруулга.
- 9.7. Санхүүгийн тайланг гаргахад хэрэглэсэн хөрөнгийн үнэлгээ, элэгдэл, тооцосон аргууд, орлогын зохицуулалт, хараат болон охин компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалт, оролцооны хувь хэмээ, ногдол ашгийн бодлого, хуримтлагдсан ашиг, үнэ ханшны хэлбэлзлэлийг тайланд хэрхэн тусгасан тухай болон хууль тогтоомжид заасан шаардлагатай бусад тайлбар, тодруулгыг заавал хийсэн байна.
- 9.8. Санхүүгийн тайланг компанийн ТУЗ-ийн зөвшөөрлөөр томилогдсон хөндлөнгийн аудитийн байгууллагаар хянууёах бөгөөд ТУЗ санхүүгийн тайлангийн талаар дүгнэлт гаргаж Хувьцаа эзэмшигч дийн хуралд оруулж, хэлэлцүүлнэ.
- 9.9. Компани Монгол улсын аль нэгэн болон хэд хэдэн банкид төгрөгийн болон валютын данс нээх эрхтэй бөгөөд шинээр данс нээлгэсэн, хаалгасан тухай Улсын бүртгэлийн албанд бүртгүүлж байна. Компани гадаадын банкинд валютын данс нээх бол энэ тухайгаа Монгол банк болон Татварын албанд албан ёсоор мэдэгдэнэ.
- 9.10. Компанийн ТУЗ нь санхүүгийн тайлан, түүнд хавсаргасан нэмэлт тайлбар тодруулга, тайлангийн талаарх аудитийн болон ТУЗ-ийн дүгнэлтээс гадна дараах мэдээллийг тусгасан жилийн үйл ажиллагаа, бүтэц, зохион байгуулалт, хөрөнгийн талаар тайлан бичнэ. Эдгээр тайлан, дүгнэлтүүдтэй хувьцаа эзэмшигчид танилцах боломжоор хангана. Үүний тулд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарласан үед хувьцаа эзэмшигчдэд үйлчилдэг брокер дилерийн компаниудад хүргүүлэхээс гадна хувьцаа эзэмшигч өөрөө хүссэн бол цахим шуудангийн хаягаар хүргүүлнэ. Мөн компанийн байранд хэвлэмэл хэлбэрээр бэлэн байлгах, компанийн вэб хуудсанд байршуулах, Санхүүгийн зохицуулах хорооны болон Хөрөнгийн биржийн сайтад байршуулахаар цахим хэлбэрээр хүргүүлэх зэрэг арга хэмжээг авсан байна. Танилцуулгад дараах асуудлыг тусгана. Үүнд:

- 9.10.1. Компанийн бүтэц зохион байгуулалт түүнд гарсан өөрчлөлт
- 9.10.2. Тайлангийн хугацаанд компанийн эрхлэн явуулсан үйл ажиллагаа тус бүрийн талаарх танилцуулга, гарсан өөрчлөлт, үр дүн
- 9.10.3. Компанийн өмчлөл, эзэмшилд байгаа эдийн болон эдийн бус хөрөнгө, тусгай зөвшөө рөл зэргийн талаарх мэдээлэл, эдгээрт гарсан өөрчлөлт.

9.11 Ногдол ашгийн хуваарилалт

- 9.11.1 Ногдол ашгийн хуваарилах шийдвэрийг санхүүгийн жил дууссанаас хойш 50 аоногийн дотор ТУЗ гаргана.ТУЗ шийдвэртээ хувьцаа нэг бүрт ногдох ашгийн хэмжээ, ногдол ашиг авах эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт, гаргах бүртгэлийн өдрийг тогтоож, хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд зориулсан мэдээлэлтэй хамт мэдээлэл хүргүүлнэ. Компани өөрийн хөрөнгийн бололцоотой нөхцөлд ногдол ашиг төлөх өдрийг тогтоож энэ талаар нийтэд мэдээлж, ТУЗ-өөс зарласан хугацаанд ногдол ашгийг тараана.
- 9.11.2 Ногдол ашгийг бэлэн мөнгө болон эд хөрөнгийн, түүнчлэн компанийн болон бусад этгээдийн үнэт цаасны хэлбэрээр төлж болно. Энэ тухай шийдвэрийг ТУЗ гаргана.
- 9.12. Компанийн жилийн санхүүгийн тайлан гарсны дараа дор дурдсан нөхцөлд цэвэр ашгаас ногдол ашиг хуваарилна:
 - 9.12.1 Ногдол ашиг төлсний дараа компани төлбөрийн чадвартай байх;
 - 9.12.2 Ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь төлөгдөөгүй ногдол ашиг, татан буулгах үед төлөх дүн, энэ дүрэмд заасан хувьцааны үнийн дүнгээс илүү байх;
 - 9.12.3 Компани эргүүлэн авах үүрэгтэй үнэт цаасаа бүрэн авсан байх.
- 9.13 Ногдол ашиг хуваарилсны дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь хуваарилсны өмнөх хэмжээнээс 25-аас дээш хувиар багассан тохиолдолд ногдол ашгийг шилжүүлснээс хойш ажлын 15 хоногийн дотор зээлдүүлэгчиддээ өөрийн хөрөнгийн үлдэгдлийн хэмжээг бичгээр мэдэгдэнэ.Энэ үүргийг гүйцэтгэх захирал хэрэгжүүлнэ.
- 9.14.Ногдол ашиг хуваарилаагүй бол ТУЗ шалтгааныг Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд тайлагнана.
- 9.15.Ногдол ашиг хуваарилсны дараа үлдэх ашгаас нийгэм, соёлын арга хэмжээний сан байгуулж болно. Санг байгуулах асуудлыг ТУЗ шийдвэрлэнэ. Уг санг байгуулах, түүний хөрөнгийг зарцуулах журмын төслийг гүйцэтгэх захирал боловсруулж ТУЗ-ийн хурлаар батлуулж мөрдөнө.
- 9.16. Ногдол ашгийг ТУЗ-өөс тогтоосон хугацаанд төлөөгүй бол хувьцаа эзэмшигчийн нэхэмжлэлээр алданги төлөх бөгөөд үүнээс компанид учирсан хохирлыг гүйцэтгэх захирал хариуцна.
- 9.17. Ногдол ашиг хуваарилах тухай ТУЗ-ийн шийдвэр гарсан үед төлбөл зохих ногдол ашгийн хэмжээг хувьцаа эзэмшигчдэд төлөх өр болгон нягтлан бодох бүртгэлд тусгах бөгөөд ногдол ашиг хуваарилж эхэлсэн улирлын эцэст ногдол ашгаа аваагүй байгаа хувьцаа эзэмшигчдийн эзэмшиж буй хувьцаанд ногдох ногдол ашгийн үнийн дүнгээр тусгайлан өглөгийн бүртгэл хөтлөнө. Ногдол ашгийг хувьцаа эзэмшигчдийн эзэмшиж буй хувьцаанд ногдох хэмжээгээр МХБ дахь дансанд шилжүүлнэ.
- 9.18.Ногдол ашиг хуваарилж эхэлсэн улирлын санхүүгийн тайлан гаргах үед “Ногдол ашгийн хуваарилалтын тайлан”-г гаргаж Санхүүгийн зохицуулах хороо, Хөрөнгийн биржид хүргүүлэх бөгөөд хувьцаа эзэмшигчдийн жилийн ээлжит хуралд өмнөх жилийн ногдол ашиг хуваарилалтын тайланг танилцуулна.

Арав. Компанийн санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт

10.1 Дотоод хяналт

- 10.1.1 Компанийн гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг ТУЗ өөрийн аудитийн хороогоор дамжуулан хэрэгжүүлнэ.
- 10.1.2.Харин компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагаанд тавих дотоод хяналтыг гүйцэтгэх захирлын томилсон дотоод хяналтын алба хэрэгжүүлнэ.
- 10.1.3.Дотоод хяналтын алба нь компанийн үндсэн үйл ажиллагааны техник, технологи, хөдөлмөр хамгаалал, хөдөлмөр зохион байгуулалт, нябо бүртгэл, эрх зүйн мэдлэг, туршлагатай ажилтнуудын бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд ТУЗ-тэй зөвшилцөн гүйцэтгэх захирлын баталсан Дотоод хяналтын журмын дагуу үйл ажиллагаагаа явуулна.

- 10.1.4. Дотоод хяналтын албаны ажилтнууд нь компанийн ажилтан албан хаагчдын ажлын байранд хэзээ ч нэвтрэх, аливаа мэдээллийг шаардан гаргуулах эрхтэй байна.
- 10.1.5. Дотоод хяналтын албанаас хийх шалгалт нь ээлжит болон тусгай гэсэн хэлбэртэй байна. Ээлжит шалгалтын хуваарийг өмнөх жилийн 12 дугаар сард албаны дарга боловсруулан гүйцэтгэх захирлаар батлуулж ажиллана. Харин ТУЗ болон гүйцэтгэх захирлын даалгавараар, тэдний баталсан удирдамжийн дагуу тодорхой асуудлаар хийх шалгалтыг тусгай шалгалт гэнэ.
- 10.1.6. Гүйцэтгэх захирлын зөвлөлийн хуралдаанаар дотоод хяналтын албаны мэдээлэл, шалгалтын дүнг улирал бүр хэлэлцэн, холбогдох арга хэмжээ авч байна.

10.2. Аудиторын хяналт

- 10.2.1 Аудитын тухай Монгол улсын хуульд заасны дагуу компани нь санхүүгийн тайланг шалгуулж баталгаажуулах, санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагаанд бүрэн болон хэсэгчилсэн шалгалт хийлгэх зорилгоор хөндлөнгийн аудитын байгууллагыг сонгон гэрээ байгуулж ажиллуулна.
- 10.2.2 Санхүү эдийн засгийн үйл ажиллагаанд хийх аудитийн шалгалт нь ээлжит ба ээлжит бус байна.
- 10.2.3 Компанийн жилийн санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөхийн тулд ээлжит шалгалт хийнэ.
- 10.2.4 Ээлжит бус шалгалтыг ТУЗ, түүний аудитын хорооны шийдвэр, компанийн энгийн хувьцааны 10-аас дээш хувийг эзэмшиж буй Хувьцаа эзэмшигч болон гүйцэтгэх захирлын саналаар хэдийд ч хийж болно.
- 10.2.5 Компанийн ТУЗ нь аудитын хороо, аудитын байгууллагыг сонгож, түүнтэй байгуулах гэрээг батална. Гэрээнд компанийн болон аудитын байгууллагын эрх, үүрэг, хариуцлага, аудитын үйлчилгээний хөлсний хэмжээг заана. Аудитийн дүгнэлтийн шинж чанараас хамааруулан аудитийн хөлсний хэмжээг тогтоохыг хориглоно.
- 10.2.6 Аудитын ээлжит шалгалтын хөлсийг компани хариуцан төлөх бөгөөд ээлжит бус шалгалтыг түүнийг захиалж, гэрээ байгуулж хийлгэсэн Хувьцаа эзэмшигч хариуцан төлнө. Шалгалтын явцад Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан компанид хохирол учруулсан нь тогтоогдвол шалгалтын хөлсийг буруутай этгээд хариуцан төлнө.
- 10.2.7 Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан аудиторын шаардлагаар компанийн санхүү-эдийн засгийн үйл ажиллагааны талаарх баримт бичгийг танилцуулах үүрэгтэй.
- 10.2.8. Эрх бүхий албан тушаалтан энэ дүрмийн 10.2.7-д заасан үүргээ хэрэгжүүлээгүйгээс аудиторын ажил зогссон хоногт ногдох ажлын хөлсийг буруутай албан тушаалтан хариуцан төлнө. Энэ тухай шийдвэрийг аудитийн компаниас ирүүлсэн албан ёсны хүсэлтийг үндэслэн ТУЗ гаргана. Харин дээрх шалтгаанаар аудиторын ажил зогссон тухайд аудитийн компани ТУЗ-ийн аудитийн хорооны даргад албан ёсоор мэдэгдсэн байна.
- 10.2.9 Аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд гаргасан дүгнэлтийнхээ талаар тайлбар өгөх үүрэгтэй оролцож болно.
- 10.3 Дараах этгээдийг компанийн аудиторoor сонгон ажиллуулахыг хориглоно. Үүнд:
 - 10.3.1 Компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд, компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, тэдгээртэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд компанийн буюу нэгдмэл сонирхолтой компанийн хөлсний ажилтан, эрх бүхий албан тушаалтан бол;
 - 10.3.2 Компанийн болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн хувьцаа эзэмшигч, эсхүл компанийн болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдэд холбогдох бусад эд хөрөнгө буюу эд хөрөнгийн эрх эзэмшдэг бол;
 - 10.3.3 Компанийн аудитаас бусад асуудлаар аливаа гэрээ, хэлцэл хийсэн этгээд бол;
- 10.4 Аудитор нь дүгнэлтээ зөвхөн бичгээр гаргах бөгөөд дүгнэлтэд дараах асуудлыг заавал тусгасан байна:
 - 10.4.1. компанийн санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлт үнэн зөв эсэх
 - 10.4.2. НББ хөтлөлт, санхүүгийн тайлан гаргалт зохих журмын дагуу хийгдсэн эсэх, зөрчил илэрсэн бол зөрчлийг тохиолдол тус бүрээр тодорхойлсон
 - 10.4.3. Шалгалтын хугацаанд хийсэн сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн жагсаалт, эдгээр хэлцлийг компанийн тухай хуульд заасан журмын дагуу хийсэн эсэх тухай дүгнэлт
 - 10.4.4. Санхүүгийн зохицуулах хороо, Хөрөнгийн биржээс тогтоосон бусад мэдээлэл
 - 10.4.5. ТУЗ-ийн аудитийн хорооны саналаар аудитийн үйлчилгээ үзүүлэх гэрээнд заасан бусад асуудлын талаарх мэдээлэл, дүгнэлт

Арван нэг. Сонирхлын зөрчлийг зохицуулах

- 11.1. Компанийн үйл ажиллагаанд гарч болох компани түүний бизнесийн түншүүд /зээлдүүлэгч, худалдан авагч, үйлчлүүлэгч, бэлтгэн нийлүүлэгч, гэрээ гүйцэтгэгч г.м/, ажилтнууд, хувьцаа эзэмшигчид, төрийн хяналт зохицуулалтын байгууллагууд, үйл ажиллагаа явуулж буй нутаг дэвсгэрийн захиргааны байгууллага, оршин суугчид зэргийн хооронд гарсан аливаа зөрчил маргаан, сонирхлын зөрчлийг хэлэлцэн тохирох замаар зохицуулах нь гүйцэтгэх удирдлагын болон ТУЗ-ийн анхаарлын төвд байх асуудал болно.
- 10.2. Аливаа зөрчил, маргаан үүссэн үед компанийн эрх зүйн хэлтэс /хуулийн зөвлөх/ шалтгааныг судалж, хэрхэн шийдвэрлэж болох тухай саналаа гүйцэтгэх захиралд танилцуулна. ТУЗ-ийн бүрэн эрхэд хамаарах асуудал бол ТУЗ-ийн даргад танилцуулна.
- 10.3. Энэхүү саналыг судалж үзээд гүйцэтгэх захирал /ТУЗ-ийн бүрэн эрхийн асуудал бол ТУЗ-ийн хурал/ холбогдох арга хэмжээ авах замаар зөрчлийг зохицуулах үүрэгтэй.
- 10.4. Зөрчил маргаан үүссэн шалтгааныг судлан, цаашид ийм зөрчил, маргаан үүсгэхгүй байх талаар холбогдох арга хэмжээ авна. Зөрчил маргаан үүссэн нь компанийн аль нэг эрх бүхий албан тушаалтны буруутай үйл ажиллагаанаас шалтгаалсан бол тухайн албан тушаалтанд хариуцлага ногдуулах, үүний улмаас компанид учирсан холихрдлыг нөхөн төлүүлэх арга хэмжээ авна. Компанид болон бусад оролцогчдод учруулсан хохирол нь ноцтой, удаа дараа болсон бол эрх бүхий албан тушаалаас чөлөөлөх, хууль хяналтын байгууллагад шалгуулахаар шилжүүлэх арга хэмжээ авна.
- 10.5. Зөрчил маргаан нь эрх бүхий албан тушаалтнуудын хооронд гарсан, эрх бүхий албан тушаалтан болон бусад оролцогч талуудын хооронд гарсан /зээлдүүлэгч, худалдан авагч, үйлчлүүлэгч, бэлтгэн нийлүүлэгч, гэрээ гүйцэтгэгч, ажилтнууд, хувьцаа эзэмшигчид, төрийн хяналт зохицуулалтын байгууллагууд, үйл ажиллагаа явуулж буй нутаг дэвсгэрийн захиргааны байгууллага, оршин суугчид г.м/ бол зөрчил маргааныг шийдвэрлэхэд тухайн сонирхлын зөрчилтэй эрх бүхий албан тушаалтан оролцохгүй. Ийм зөрчил маргааны шалтгааныг судалж, хэрхэн шийдвэрлэх талаар санал боловсруулан ТУЗ-ийн хуралдаанд оруулах нь нэр дэвшүүлэх хорооны даргын үүрэг байна.
- 10.6. Компанийн тухай хуулийн Арванхоёрдугаар бүлэгт заасан сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг хийхдээ дараах журмыг баримтална:
 - 10.6.1. Компанитай болон охин компанитай хийж буй аливаа хэлцэлд тухайн хэлцлийг хийх талаар шийдвэр гаргах, шийдвэр гаргахад оролцох эрх бүхий аль нэг албан тушаалтан оролцож байгаа /өөрөө болон нэгдмэл сонирхолтой этгээд нь хэлцлийн нөгөө тал болж байгаа, эсхүл хэлцэлд зуучлагч төлөөлөгч болж байгаа, эсхүл хэлцэлээс шууд болон шууд бусаар орлого хүртэж байгаа бол оролцож байгаа гэж үзнэ/ бол тухайн албан тушаалтан энэ тухайгаа хэлцэл хийх шийдвэр гаргах үед гүйцэтгэх захиралд болон аудитийн хорооны даргад мэдэгдэнэ. Гүйцэтгэх захирал өөрөө хэлцэлд оролцогч этгээд бол ТУЗ-ийн даргад мэдэгдэнэ.
 - 10.6.2. Хэлцэл хийх шийдвэр гаргах болон хэлцэлтэй холбогдох үнэ тогтооход хэлцэлд оролцож буй эрх бүхий албан тушаалтан оролцож, санал өгөхгүй
- 10.7. Хэлцэл хийхэд оролцох этгээд гэдгээ мэдээгүй, сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн улмаас компанид хохирол учруулсан бол эрх бүхий албан тушаалтан уг хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр нөхөн төлнө.
- 10.8. Компанийн тухай хуулийн 92,3-т заасан тохиолдолд сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх асуудлыг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар шийдвэрлэнэ.

Арван хоёр. Компанийг татан буулгах

- 12.1. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын болон шүүхийн шийдвэрээр “Иргэний хууль”, “Компанийн тухай хууль” болон бусад хуульд заасан үндэслэлээр татан буулгана.
- 12.2 Компанийг дараах тохиолдолд хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрээр татан буулгана.:
 - 12.2.1 Дор дурдсан нөхцөл байдал бий болсон, эсхүл удаан хугацаагаар үргэлжилж байгааг харгалзан хувьцаа эзэмшигчдийн гаргасан саналыг авч хэлэлцээд санал нэгтэй шийдвэр гаргасан;
 - Компанийн үйл ажиллагаа алдагдалтай, цаашид үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болсон,
 - Компанийг татан буулгахыг хувьцаа эзэмшигчдийн дийлэнх олонх зөвшөөрсөн;
 - Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаас компанийг хуваах, өөр компанитай нэгдэх, нийлүүлэх шийдвэр гаргасан;
 - 12.2.2 Монгол улсын шүүх компанийг дор дурдсан үндэслэлээр татан буулгана:
 - Дампуурсан;

- Нэг ч хувьцаа эзэмшигч үлдээгүй;
 - Хуульд заасан бусад үндэслэл;
- 12.3. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрээр татан буугдаж байгаа тохиолдолд компанийн ТУЗ нь компанийг татан буулгах комисс томилох, татан буулгах хугацаа, журам, зээлдүүлэгчдийн нэхэмжлэлийг барагдуулсны дараагаар компанид үлдэж байгаа эд хөрөнгийг Хувьцаа эзэмшигчдэд хуваарилах журам зэргийг тусгасан татан буулгах төслийг Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж оролцогчдын саналын дийлэнх олонхиор шийдвэрлүүлнэ.
- 12.4. Татан буулгах комисс томилсноор тус компанийн гүйцэтгэх захирлын бүрэн эрх дуусгавар болж, татан буулгах комисст шилжих бөгөөд уг комисс нь компанийн нэрийн өмнөөсшүүх хуралд төлөөлөн оролцоно. Татан буулгах комисс дараах үүрэгтэй. Үүнд:
- 12.4.1 Компанийг татан буулгах шийдвэрийг нийтэд мэдээлэх;
- 12.4.2 Дуусгалтын баланс, тайлан гаргаж Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлэх;
- 12.4.3 Өр төлбөрийг хуульд заасан дараалал, журмын дагуу барагдуулах;
- 12.4.4 Үлдсэн эд хөрөнгийг хуульд заасан журмын дагуу Хувьцаа эзэмшигчдэд хуваарилах;
- 12.4.5 Татан буулгах ажиллагаа дууссаныг Татварын албанд мэдэгдэх;
- 12.5 Татан буулгах комисс үүргээ биелүүлэх үедээ өөрийн буруутай үйл ажиллагааны улмаас компанид, эсхүл зээлдүүлэгчид ямар нэг хохирол учруулсан бол уг хохирлыг хуульд заасны дагуу хариуцна.
- 12.6 Татан буулгах комисс нь компанийг татан буулгах болон нэхэмжлэл гаргах хугацаа, журмыг нийтэд болон зээлдүүлэгчид мэдээлнэ. Нэхэмжлэл гаргах хугацаа нь татан буулгах хугацаа нийтэд мэдээлснээс хойш 2 сараас доошгүй 6 сараас дээшгүй байна.
- 12.7 Татан буулгах шийдвэр гарах үед компани ямарнэг өргүй байвал компанийг татан буулгах тухай нийтэд мэдээлэхгүй байж болно.
- 12.8 Нэхэмжлэл гаргах хугацаа дууссан өдрөөр тасалбар болгон компанийн эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрх, зээлдүүлэгчийн гаргасан нэхэмжлэлийн шаардлагын дүнг тусгасан татан буулгах түр балансыг гаргах бөгөөд уг балансыг ТУЗ батална.
- 12.9 Татан буулгах комисс нь нэхэмжлэлийг хэрхэн барагдуулах тухайгаа нэхэмжлэгчдэд бичгээр мэдэгдэнэ.
- 12.10 Компанийн мөнгөн хөрөнгө нь нэхэмжлэлийг барагдуулахад хангалтгүй бол татан буулгах комисс компанийн бусад эд хөрөнгийг худалдаж болно. Зээлдүүлэгчийн өр төлбөрийг барагдуулсны дараа үндсэн эд хөрөнгө, эсхүл тэдгээрийг худалдаж борлуулсан орлогыг Хувьцаа эзэмшигчдэд тэдгээрийн эзэмшиж буй хувьцааны тоотой хувь тэнцүүлж хуваарилна.
- 12.11 Компанийн бүх эд хөрөнгийг хуваарилсны дараа татан буулгах комисс компанийг татан буулгах замаар үйл ажиллагаа дуусгавар болсныг бүртгэх байгууллагад мэдэгдэж, татан буулгах балансын нэг хувийг хүргүүлнэ.

Арван гурав. Нэмэлт өөрчлөлт

- 12.1 Компанийн ТУЗ нь энэхүү дүрэмд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай саналыг Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж батлуулна.

Арван дөрөв. Дүрэм хүчин төгөлдөр болох

- 13.1 Энэ дүрмийг Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэж, хуралд оролцсон, энэ асуудлаар саналын эрхтэй Хувьцаа эзэмшигчдийн саналын дийлэнх олонхиор батална.
- 13.2 Энэ дүрэмд орсон нэмэлт өөрчлөлт, шинэчилсэн найруулга нь Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх ашгийг хөндсөн тохиолдолд эсрэг саналтай байсан, эсхүл санал хураалтад оролцоогүй Хувьцаа эзэмшигчид “Компанийн тухай хууль”-ийн 54,55 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу эзэмшиж байгаа хувьцаагаа компанид эргүүлэн худалдахыг шаардах эрхтэй.
- 13.3 Энэ дүрэм нь Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн албанд бүртгэгдсэнээр хүчин төгөлдөр болно.

ХУРЛЫН ДАРГА
ХЭХ-ЫН ТООЛЛОГЫН КОМИССЫН ДАРГА
ТУЗ-ИЙН ДАРГА

...../ Х.ЭРДЭНЭБАЯР/
..... / Х.ОЮУНГЭРЭЛ /
...../С.МӨНХЖАРГАЛ/